

— се обади Пантелей, който се бѣ облѣгналъ до една габаръ и гледаше просълзенъ.

— Ти ли си, Пантелей! — бѣ изненаданъ Петъръ Габара.

— Азъ съмъ, ами защо съмъ! . . . Ти си отивашъ . . . ние оставаме. . . И защо ли оставаме!

— Азъ пакъ ще се върна. . . Отивамъ, защото не мога да търпя чужда властъ. Боя се отъ себе си. Като се помине време, дано се успокоя. Ще гледамъ да се върна. Не бива да оставямъ селото, когато то има най-голъма нужда отъ помощъ. . . Народътъ казва: приятелъ въ нужда се познава.

— Тъй е, тъй! — въздъхна Пантелей. И безъ да чака, оборилъ глава, пое къмъ полето. . .

Сърдцето на Габара се сви отъ мъка. Той се замисли: дойде му да се върне. Всѣки може да бжде добъръ българинъ, когато властта е българска. Подвигъ е да устоишъ на народността си, кога чужденецъ те завладѣй. . . При тая мисль нѣщо затъмни ума му. Задъхаха се гърди. Зави му се свѣтъ и вдигна глава да извика Пантелея.

Пантелей се бѣ отдалечилъ и едва се назъркаше сѣнката му изъ полето.

— Кому оствяме Добруджа? — изпъкна тежкъ въпросъ.

Отвътъ не си даде. Той чувствуваше, че трѣба макаръ за месецъ да не бжде тукъ. Тамъ при негова добъръ другаръ, до като се разбере нѣщо за Стойка, до като премине първа буря, ще може да дойде на себе си. И тогава, тогава ще решава.

— Трѣба да се махна! — издигна глава той и повелѣ да тръгватъ колата.

Заскрибуцаха колата презъ село, като че плачатъ. А биволи едва пристѣпватъ, сякашъ и тѣмъ не се иска старъ стопанинъ на чужда ржка да ги оставя. И доби-